

U 47/2024 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förslaget till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (*autonoma unionstullkvoter; jordbruks- och industriprodukter*)

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen Europeiska kommissionens förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 28 november 2024

Finansminister Riikka Purra

Specialsakkunnig Upi Talsi

FÖRSLAG TILL RÅDETS FÖRORDNING OM ÄNDRING AV FÖRORDNING (EU) 2021/2283 OM ÖPPNANDE OCH FÖRVALTNING AV AUTONOMA UNIONSTULLKVOTER FÖR VISSA JORDBRUKS- OCH INDUSTRIPRODUKTER**1 Bakgrund**

Europeiska kommissionen lade den 11 november 2024 fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EU) 2021/2283 om öppnande och förvaltning av autonoma unionstullkvoter för vissa jordbruks- och industriprodukter (COM(2024) 519 final).

Förslaget översänds i enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen till riksdagen så att riksdagen kan ta ställning till det, eftersom det är fråga om ett ärende som hör till Europeiska unionens behörighet och om vilket det annars med stöd av 81 § i grundlagen skulle bestämmas genom lag, eftersom det är ett skatteärende.

2 Förslagets syfte

Autonoma tullkvoter behövs för vissa produkter när produktionen i unionen inte räcker till för att tillgodose användarindustrins behov. Enligt förslaget bör kvoter öppnas med nolltullsats eller med nedsatta tullsats. Förordning (EU) 2021/2283 uppdateras en gång i halvåret. De ändringar som föreslås ska tillämpas från och med den 1 januari 2025.

3 Förslagets huvudsakliga innehåll

Avsikten är att öppna kvoter med nolltullsats eller med nedsatta tullsats, utan att detta stör marknaderna för dessa produkter. Den 20 december 2021 antog Europeiska unionens råd förordning (EU) 2021/2283, så att unionens efterfrågan på de berörda produkterna skulle kunna tillgodoses på så gynnsamma villkor som möjligt. De föreslagna åtgärderna genomförs inom ramen för Europeiska unionens integrerade tulltaxa (Taric) och tillämpas av medlemsstaternas tullmyndigheter. Kvoterna fördelas i den ordning som tulldeklarationerna godtas.

Kommissionen har med hjälp av gruppen för tulltaxefrågor av ekonomisk art (The Economic Tariff Questions Group) under tiden 16.5.2024–11.7.2024 prövat alla framställningar från medlemsstaterna om autonoma tullkvoter. Gruppen består av delegationer från alla medlemsstater samt Turkiet. Medlemsstaterna har för sin del samrått med berörda industrisektorer, organisationer, handeln och andra berörda parter. Gruppen behandlade ansökningar om autonoma tullbefrielser och tullkvoter som ska börja gälla fr.o.m. den 1 januari 2025. Under denna omgång hade sex ansökningar om nya tullkvoter och 23 förslag till ändring av giltiga tullkvoter lämnats in.

Till följd av denna granskning anser kommissionen att det är motiverat att öppna autonoma tullkvoter för fem produkter som för närvarande inte förtecknas i bilagan till rådets förordning (EU) 2021/2283. När det gäller 26 andra produkter har det blivit nödvändigt att ändra varubeskrivningen, tilldela ett nytt KN-nummer/Taric-nummer, öka eller minska den ursprungliga kvotvolymen, anpassa kvotperioden och/eller införa ett krav på slutanvändning. Tre produkter för vilken en tullkvot inte längre ligger i unionens ekonomiska intresse bör utgå.

Av tydlighetsskäl vore det lämpligt att offentliggöra en konsoliderad version av bilagan till rådets förordning (EU) 2021/2283 som ersätter den tidigare bilagan i dess helhet.

Under denna omgång lämnade Finland inte in några egna ansökningar och motsatte sig inte heller andras ansökningar.

Under denna omgång kretsade diskussionen främst kring tullbefrielse för nummer 7601 20 30 och 7601 20 40 valsgöt och pressgöt av aluminiumlegeringar i obearbetad form, där kommissionen själv har valt att granska en förlängning av åtgärden för att få fart på vissa frihandelsförhandlingar. För närvarande gäller en partiell befrielse för dessa nummer, dvs. en sänkt tull på fyra procent. Flera medlemsstater ansåg att tullbefrielsen för dessa varor måste bibehållas tills frihandelsförhandlingarna är avslutade. I anförandena underströks att systemets främsta mål är att trygga den egna industrins intressen (se avsnitt 2). Enligt kommissionens slutliga förslag ska dessa nummer tas bort från förteckningen över befrielser, men beviljas en tullkvot på fyra procent (573 000 ton/år).

Det föreslås att förordningen träder i kraft dagen efter det att den har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning. Förordningen ska tillämpas från och med den 1 januari 2025.

4 Förslagets rättsliga grund och förhållande till proportionalitets- och subsidiaritetsprincipen

Den rättsliga grunden för den föreslagna förordningen är artikel 31 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, där det föreskrivs att tullsatser i den gemensamma tulltaxan ska fastställas av rådet på förslag från kommissionen. Detta omfattar även en ändring av och befrielse från tullar. En rådsförordning är därför det lämpliga instrumentet. Förordningen ska antas av rådet med kvalificerad majoritet.

Förslaget avser ett område där unionen har exklusiv befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därför inte tillämplig. Statsrådet anser att förslaget stämmer överens med proportionalitetsprincipen eftersom åtgärderna syftar till att förenkla förfarandena för aktörerna inom utrikeshandeln. Förordningen går inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå de eftersträlvade målen, i enlighet med artikel 5.4 i fördraget om Europeiska unionen. Åtgärderna är också i linje med kommissionens meddelande om autonoma tullbefrielser och tullkvoter (EUT C 363, 13.12.2011, s. 6).

5 Förslagets konsekvenser

Kommissionen har inte gjort någon konsekvensbedömning av förslaget eftersom de föreslagna ändringarna av förteckningen över produkter som omfattas av autonoma unionstullkvoter inte förväntas få några betydande konsekvenser.

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser för utgifterna, men det har ekonomiska konsekvenser för inkomsterna. På grund av de autonoma tullkvoterna tas tullar på sammanlagt cirka 15 miljoner euro per år inte ut. Den negativa effekten på budgetens sedvanliga egna medel är 11,3 miljoner euro per år (75 procent av det totala beloppet av de tullar som tas ut). Medlemsstaterna får behålla 25 procent av tullarna i uppbördsprovision. Effekterna för Finlands del beror på hur stora mängder av varan i fråga Finland importerar till unionen.

6 Förslagets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Statsrådet anser inte att förslaget strider mot Finlands grundlag eller de konventioner om grundläggande rättigheter och mänskliga rättigheter som är bindande för Finland.

7 Ålands behörighet

Ärendet omfattas inte av landskapet Ålands lagstiftningsbehörighet.

8 Behandling av förslaget i Europeiska unionens institutioner och de övriga medlemsstaternas ståndpunkter

Europeiska unionens råd började behandla ärendet den 15 november 2024. Målet är att förslaget ska antas av rådet i december 2024.

9 Nationell behandling av förslaget

Ärendet har beretts vid finansministeriet i samarbete med Tullen och samordnats genom skriftligt förfarande i sektion EU5 (tulltekniska frågor), vilket avslutades den 14 november 2024.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet anser att förslaget kan antas.